

Землі сільськогосподарських підприємств зазвичай поєднують різні за призначеннями види ділянок і угідь, які використовуються не тільки для ведення сільського господарства, але й для розміщення виробничих та адміністративних приміщень, шляхів сполучення, законсервованих земель тощо. Тому, якщо брати до уваги землеволодіння сільськогосподарських товаровиробників, доцільно використовувати поняття земельний фонд.

Термін земельний фонд широко використовується в спеціальній літературі, де, зазвичай, трактується як сукупність усіх земель, наявних у користуванні певного суб'єкта. З цієї точки зору його можна розуміти через призму ресурсного підходу, відповідно до чого – земля – ресурс для здійснення господарської діяльності, використання її властивостей відповідно до потреби. Проте, земля – не звичайний ресурс, який може бути збільшений, мультиплікований, якому можна надати іншого вигляду чи замінити його іншим. Земля – незамінний ресурс, який продукує головну продукцію для людини – продовольство. Відношення до неї повинно бути відповідним, хоча ресурсний підхід дозволяє розкрити її з точки зору, не притаманної ряду інших підходів:

- кожен ресурс може бути використаний в процесі виробництва у якості основних чи оборотних засобів (земля – виключно основний засіб);
- кожен ресурс може змінювати свою вартість із часом (земля – за умови її раціонального використання може лише добавляти у вартості);
- кожен ресурс може бути залучений додатково із інших джерел (площа поверхні землі є сталою величиною і змінюється в дуже незначних обсягах);
- більшість ресурсів може бути ізольовано від впливу навколишнього середовища для надання їм бажаного стану (земля як просторовий фактор не може бути ізольована, вона завжди буде піддаватися впливу навколишнього середовища) [2].

Окрім зазначених особливостей, земля має природне походження і є живим організмом, відповідно до чого їй притаманні усі властивості живого організму – здатність до еволюції і розвитку. Окрім того, земля – виключно обмежений ресурс – її обсяги обмежені масштабами планети, а можливість її імітування – рівна нулю. У зв'язку із цим, а також із постійним ростом населення Землі її вартість буде постійно зростати. Землю, на відміну від інших ресурсів чи засобів виробництва не можна ні відтворити, ні перемістити у просторі. Функціональне призначення землі як первинної основи добробуту суспільства, просторової

основи для розміщення матеріального і нематеріального виробництва, проживання людства, а також ключової основи забезпечення людей продуктами харчування обумовлює її ключове місце між природними ресурсами.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про Державний земельний кадастр» ВВР, 2021, № 19, ст.167. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text>

Зоряна ВІВСЯНА

здобувачка освітньо-професійної програми

«Державна служба», ЗУНУ

Науковий керівник – д.е.н., професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Алла ВАСІНА

СУТНІСТЬ ТА ЗАВДАННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ОСВІТИ В ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ

Важливим чинником і складовою розвитку територіальної громади виступає освіта. Має місце тісний взаємозв'язок між рівнем розвитку освіти територіальної громади і рівнем спроможності територіальної громади загалом. Підсиленням цього взаємозв'язку виступає тісне переплетіння реформи освіти і децентралізаційної реформи.

Освітня реформа зорієнтована на підвищення якості освітніх послуг через зміну змісту освіти та оптимізацію й розвиток освітніх мереж. Реформа децентралізації покликана сформувати сприятливі умови й інституціональну площину розвитку освіти територіальних громад, закласти підґрунтя ефективного управління освітньою сферою на місцевому рівні.

В результаті децентралізаційних процесів перед територіальними громадами постало завдання сформувати адаптивні моделі управління розвитком освіти, які б забезпечували їй якісне функціонування у відповідності до сучасних вимог та положень законодавчо- нормативних актів, що закріплюють гарантії доступу до якісної дошкільної, початкової і середньої освіти.

Слід зауважити, що сфера освіти територіальних громад знаходиться під впливом публічного управління, який формується органами державної влади, громадськими інституціями, органами місцевого самоврядування на засадах взаємодії і співробітництва. При цьому, визначальною є роль органів місцевого

самоврядування у виробленні й реалізації адаптивних механізмів управління розвитком освіти з врахуванням вимог і особливостей кожної окремої територіальної громади.

Основні повноваження органів місцевого самоврядування у сфері управління освітою визначені Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні", і стосуються:

- управління закладами освіти, які належать територіальним громадам, організація їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення;
- забезпечення здобуття повної загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти у державних і комунальних закладах освіти, створення необхідних умов для виховання дітей та молоді, розвитку їхніх здібностей, трудового навчання, професійної орієнтації, продуктивної праці учнів, сприяння діяльності дошкільних та позашкільних закладів освіти;
- створення при загальноосвітніх навчальних закладах комунальної власності фонду загальнообов'язкового навчання за рахунок коштів місцевого бюджету, залучених з цією метою на договірних засадах коштів підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, а також коштів населення, інших джерел;
- забезпечення в межах наданих повноважень доступності і безоплатності освіти на відповідній території, можливості отримання освіти державною мовою;
- забезпечення розвитку всіх видів освіти, розвитку і вдосконалення мережі освітніх закладів усіх форм власності [1].

Слід зазначити, що місцева система управління освітою, являючи собою складну сукупність взаємозв'язків між організаціями та інститутами, є складовою інституту публічного управління [2]. Тому, в сучасних умовах посилення вимог всіх елементів суспільної системи до освіти з особливою гостротою постає завдання забезпечення ефективного управління освітою на рівні територіальних громад на основі: чіткого розподілу і закріплення повноважень щодо управління освітою між суб'єктами публічного управління; підвищення дієвості органів місцевого самоврядування щодо управління освітою; формування ефективних організаційно-функціональних структур управління освітою в територіальних громадах; імплементації прогресивного управлінського інструментарію управління освітою в діяльність владних структур; налагодження ефективної взаємодії органів місцевого

самоврядування, органів державної влади та громадських інституцій в процесі вироблення й реалізації управлінських механізмів вирішення назрілих проблем розвитку освіти з врахуванням реалій воєнного часу та післявоєнної відбудови; чіткого здійснення організаційно-правового регламентування функціонування закладів освіти для забезпечення належної якості освітніх послуг та безпечних умов їх одержання; врахування соціальних, економічних, культурних особливостей територіальної громади при виробленні механізмів управління освітою; розроблення стратегічних програмних документів розвитку освіти із залученням експертів та громадських інституцій; організація органами місцевого самоврядування пошуку шляхів і засобів, здатних вивести систему освіти на якісно новий рівень, забезпечити її динамічний розвиток, а також пошук резервів, необхідних для забезпечення такого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Про місцеве самоврядування в Україні. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Волкова Н.В. Місцеве самоврядування як суб'єкт управління освітою: кластерний підхід : монографія. Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. фін. акад., 2014. С.36.

Ксенія ВОЙТІВ

здобувачка освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Аліна ЖУКОВСЬКА

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕДУРИ РЕІМБУРСАЦІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Система реімбурсації є соціально-економічною системою, метою якої є забезпечення доступності лікарських препаратів та фармацевтичної допомоги в цілому, суб'єктом якої є уповноважені органи, що здійснюють компенсаційні виплати з певних джерел фінансування, об'єктом – певні категорії захворювань та хворих.

Відшкодування вартості лікарських засобів з боку держави – це ефективний механізм, який дозволяє спрямувати пацієнта до лікаря та збільшити обсяги споживання рецептурних лікарських засобів.